

Česká školní inspekce

Liberecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Jilemnice, Jana Harracha 97, okres Semily

Jana Harracha 97, 514 01 Jilemnice

Identifikátor školy: 600 099 342

Termín konání inspekce: 4. – 8. duben 2005

Čj:	h4-1229/05-5181
Signatura	oh5cy124

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Jilemnice, Jana Harracha 97, okres Semily je příspěvkovou organizací města Jilemnice, Masarykovo náměstí 82, okres Semily.

Organizace sdružuje základní školu s prvním i druhým stupněm a školní družinu. Některé třídy prvního stupně, dílny, cvičná kuchyňka a školní družina sídlí na odloučeném pracovišti v ulici Komenského 103 nedaleko hlavní budovy. Dílna, cvičná kuchyně a malá tělocvična slouží třem školám. Školní jídelnu na stejné adrese provozuje firma Eurest, která zajišťuje stravování žáků a učitelů několika dalších jilemnických škol.

V době inspekce se ve škole vzdělávalo 380 žáků v 17 třídách prvního a druhého stupně. Kromě Jilemnice je škola spádovou oblastí pro žáky z Benecka, Vítkovic, Martinic, Dolní Sytové, Horní Branné, Horních a Dolních Štěpanic, Mrklova, Štěpanické Lhoty, Hradská, Křižlic, Kruhu u Jilemnice, Mříčné, Martinic, Poniklé, Peřimova, Roztok u Jilemnice, Horní Sytové a Vichovské Lhoty.

Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Národní škola čj. 15 724/97-20.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální podmínky vzdělávání v základní škole v předmětech český jazyk, anglický jazyk, matematika, informatika na prvním a druhém stupni, tělesná výchova, dějepis, rodinná výchova a občanská výchova na druhém stupni.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání v základní škole v předmětech český jazyk, anglický jazyk, matematika, informatika na prvním a druhém stupni, tělesná výchova, dějepis, rodinná výchova a občanská výchova na druhém stupni.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk, anglický jazyk, matematika, informatika na prvním a druhém stupni, tělesná výchova, dějepis, rodinná výchova a občanská výchova na druhém stupni.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Veškerá sledovaná výuka anglického a českého jazyka, matematiky a dějepisu byla zajištěna učiteli s odbornou kvalifikací. Jeden ze dvou vyučujících předmětu informatika a jedna ze dvou učitelů předmětu rodinná výchova mají pouze střední vzdělání s maturitní zkouškou. Dva z vyučujících občanské výchovy podmínky zčásti splňují, jedna učitelka je totiž odborně kvalifikovaná pro výuku na prvním stupni, totéž platí pro jednu ze dvou vyučujících tělesné výchovy. Ředitel školy podmínky odborné kvalifikace splňuje. Chybějící odborná kvalifikace se částečně negativně projevila ve výuce pouze jednoho předmětu (nedostatečné uplatňování základních didaktických zásad).

Organizační struktura školy je jasně a přehledně písemně zpracovaná. V době nepřítomnosti zastupuje ředitele jeho zástupkyně. Přenos informací uvnitř školy je rychlý a kvalitní, činnost školy je plánovitá. Neodkladné informace jsou šířeny rozhlasem, telefonicky, počítačovou sítí, případně osobně. Povinností vyučujících odloučeného pracoviště je informovat se každé ráno ve sborovně hlavní budovy.

Poradním orgánem ředitele školy je pedagogická rada a užší kolegium, jehož se mimo zástupkyni ředitele účastní výchovná poradkyně a jeden z vyučujících informatiky, správce databázového programu.

Ve škole byl ustanoven žákovský parlament, jeho konstruktivní připomínky jsou impulsem ke změnám. Činnost metodických orgánů je neformální, z činnosti jsou pravidelně pořizovány výstižné záznamy. Práce komisí se intenzivně soustřeďuje na tvorbu školních vzdělávacích programů, společně se zástupkyně ředitele členové kontrolují plnění osnov. Pokud předmět není zařazen do žádného metodického seskupení, vyučující problémy průběžně konzultují.

V současné době ve škole neučí začínající pedagogové. Vzhledem k vysoké odborné kvalifikovanosti sboru a úbytku žáků vedení školy neuvažuje zaměstnávat nové pedagogy a příležitosti k rozvoji lidských zdrojů soustřeďuje spíše do dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v souladu s potřebami školy a zkvalitňování práce.

Kontrolní činnost vedení školy je vykonávána, zjištěné nedostatky řešila pedagogická rada (zápis ze dne 24. ledna 2005). Hospitační činnost vedení školy v letošním školním roce byla ve sledovaných předmětech sporadická, písemné hospitační záznamy ředitel školy nezavedl. Poznatky z hospitační a kontrolní činnosti ředitele je s ohledem na délku jeho působení ve funkci a dlouhodobé nemoci ve fázi ověřování, a proto vliv kontrolní a hospitační činnosti na kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu nebylo možno kvalifikovaně prokázat.

Personální podmínky umožňují škole realizaci zvoleného vzdělávacího programu.

Personální podmínky vzdělávání byly hodnoceny jako dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Historická budova základní školy umístěná v jilemnické školní zóně byla původně částí nové městské radnice. Sál s jevištěm v prvním patře byl rekonstruován na tělocvičnu. Chodba v přízemí i tělocvična propojují budovu s dvoupatrovou přístavbou se sedmi třídami druhého stupně a jednou třídou prvního stupně. V přízemí nejstarší části se kromě dvou kmenových tříd nachází počítačová učebna, šatny a školní knihovna, která je zároveň kabinetem českého jazyka a výtvarné výchovy. Knihovna je vybavena beletrií, soubory knih pro společnou četbu a populárně-vědeckou literaturou. Knižní fond je podle finančních možností školy doplňován, výpůjční doba je třikrát týdně. Šatny prostorově a vybavením počtu žáků školy nevyhovují. Za šatnami se nalézají dva kabiny s pomůckami pro matematiku a zeměpis a keramická dílna, která se příležitostně využívá pro výuku jazyků.

Vybavení školy výpočetní technikou je na velmi dobré úrovni. Na jednom serveru jsou připojeny dvě počítačové sítě s možností práce na internetu. Jedna síť slouží pouze pro počítačovou učebnu, odděleně funguje druhá síť s počítači v ředitelně a ve sborovně. Samostatně se na různých místech školy využívá dalších sedm počítačů. Programové vybavení je standardní v případě operačního systému i aplikačního softwaru. Ve výuce jsou používány obvyklé kancelářské programy, grafický editor a řada výukových programů. Ty slouží jako doplněk výuky různým třídám i při jiných hodinách. Ve školní síti není využívána možnost zřízení poštovních schránek pro elektronickou komunikaci žáků, ba ani učitelů.

V prvním patře jsou kromě tělocvičny i malá ředitelna, sborovna a dvě učebny. Jedna slouží jako kmenová třída žákům prvního stupně, druhá víceúčelová je vybavena televizí s videopřehrávačem. Další specializované a odborné učebny kromě jedné společné pro výuku fyziky a chemie škola nevlastní.

Prostorové dispozice historické budovy a zejména umístění komerčně hodně využívané tělocvičny v prvním patře nejsou pro potřeby školy vždy výhodné. Ve společných prostorách se již dlouho nemalovalo a neprobíhala průběžná údržba či změna prostorového uspořádání.

Vyučující se ve spolupráci s žáky opakovaně snaží prostředí chodeb vylepšit výstavami výtvarných prací, prezentací výsledků společných projektů a žákovskými výrobky.

Třídy jsou vybaveny většinou starším školním nábytkem nezohledňujícím vzrůst žáků, jejich estetická působivost se lišila. Výrazně estetickým dojmem působily třídy prvního stupně a zejména třídy sdílené budovy (tři subjekty) v Komenského ulici, jejichž celé zařízení a vybavení bylo moderní a téměř nové. Nevyhovující je umístění III. A v učebně s jedním malým oknem, kde se musí celý den svítit. Místnost v prvním poschodí zařízená jako malá tělocvična nemá žádné větrání.

Vybavení školy pomůckami a didaktickou technikou je na úrovni běžného standardu a dovoluje učitelům vyučovat s potřebnou názorností. Některé pomůcky si zkušení vyučující vytvářejí sami. Žáci mají k dispozici vhodné učebnice, jsou jim nabízeny i alternativní zdroje informací. Materiálně-technické zázemí umožňuje poměrně kvalitní výuku všech inspekci sledovaných předmětů. Vylepšování materiálně-technických podmínek hlavní školní budovy je pravidelně řešeno ve spolupráci se zřizovatelem, priority však nebyly nastaveny v souladu s plány a potřebami školy.

Materiálně-technické zázemí školy je hojně využíváno širší veřejností (pronájmy tělocvičny, počítačové učebny, ubytování v době pořádání příměstského tábora, aj.).

Materiálně-technické podmínky podporují názornost výuky i realizaci vzdělávacího programu.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání byly hodnoceny jako průměrné.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

Výuka na prvním i druhém stupni je realizována podle vzdělávacího programu Národní škola ve znění všech pozdějších úprav a pokynů. Vzdělávací program je prováděn v souladu s údaji v rozhodnutí o zařazení do sítě škol. Disponibilních hodinových dotací v osmém a devátém ročníku využila škola v souladu s platnými pokyny k rozšíření učebních plánů pro základní vzdělávání o jednu vyučovací hodinu, v sedmém ročníku došlo k navýšení disponibilní dotace také o jednu hodinu, zvýšení však bylo využito v rozporu s Pokynem MŠMT čj. 21264/2004-22. Škola disponibilní hodinu nevyužila pro výuku volitelného předmětu.

Porovnáním konkretizovaného učebního plánu pro školní rok 2004/2005 s rozvrhem hodin a reálnou výukou inspekce zjistila, že škola vyučuje ve sledovaných předmětech v souladu se schválenými učebními dokumenty. Schválený učební plán nebyl dodržen v předmětu chemie (vyučován od 7. ročníku), předmětu výtvarná výchova v 6. a 7. ročníku (nedodržena povinná týdenní dotace), předmětu technika v 8. a 9. ročníku (není vůbec vyučován).

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je popsáno v kapitole „Další zjištění“.

Povinná pedagogická dokumentace (třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy) je vedena přehledně a průkazně zachycuje průběh vzdělávání ve sledovaných předmětech.

V kontrole plnění schválených učebních dokumentů zjistila inspekce rezervy, učební plány školy byly převzaty od bývalého vedení školy bez kontroly jejich správnosti, systém pravidelné kontrolní činnosti se postupně doplňuje a zpřesňuje. Kontrola plnění osnov je v kompetenci metodických orgánů a zástupkyně ředitele. Je prokazatelně doložena v zápisech

z jednání ustanovených metodických orgánů.

Sestavení rozvrhu pro školní rok 2004/2005 bylo optimální a odpovídalo zásadám psychohygieny. Školní řád je dokument obsahující ve vyvážené míře práva a povinnosti žáků, jeden oddíl je určen i rodičům. Ustanovení školního řádu jsou výstižná a srozumitelná. Žáci i jejich zákonní zástupci s nimi byli prokazatelně seznámeni. Řády odborných učeben schválil ředitel školy. V učebnách jsou vyvěšeny na viditelném místě.

Žákům se specifickými poruchami učení poskytuje škola odbornou dyslektickou nápravu ve dvou odděleních (žáci II. a III. třídy, žáci IV. a V. třídy), spolupracuje s odborníky z pedagogicko-psychologické poradny. Nadaní žáci reprezentují školu v olympiádách a soutěžích vědomostního a sportovního charakteru.

Informační systém vůči žákům a rodičům nezletilých žáků zachovává osvědčené tradiční postupy přenosu informací (nástěnky na chodbách, školní rozhlas, třídní schůzky, notýsky, žákovské knížky, individuální návštěvy rodičů z jejich iniciativy či na výzvu školy, telefon, webové stránky). Struktura informačního systému je promyšlená a funkční.

Výchovnému poradenství se věnuje kvalifikovaná učitelka druhého stupně, která rovněž absolvovala příslušné specializační studium. Ve své činnosti se zabývá řešením výchovných problémů, poradenstvím pro volbu povolání, komunikací s rodiči a spoluprací s podpůrnými institucemi. Dále koordinuje péči o integrované žáky. Cíleně se zaměřuje na péči o klima školy. Činnost výchovné poradkyně je rozsáhlá, systematická a profesionální. Oblast prevence sociálněpatologických jevů popisuje a hodnotí kapitola „Další zjištění“.

Průběh a výsledky vzdělávání v anglickém jazyce na prvním stupni

Výuka ve sledovaných hodinách probíhala v souladu s obecnými cíli a zásadami vzdělávání ve vzdělávacím programu Národní škola. Cíle byly stanoveny na začátku v rámci programu hodin a vyučující průběžně kontrolovaly jejich plnění ve spolupráci s žáky. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata.

Výuka se konala v kmenových třídách podnětně vybavených a vyzdobených k naplánovaným činnostem, s pěkně připravenou tabulí. Učebnice byly účelně využívány a výuka často podpořena namnoženým materiálem, křížovkou nebo jinými texty k doplňování. Vyučující pravidelně pracovaly s magnetofony s nahrávkami rodilých mluvčích k poslechovým cvičením nebo nahrávkami písniček a říkadel.

Dobрым vnitřním členěním hodin bylo dosaženo účelného využití vyučovacího času. Výuka byla vedena převážně frontálním způsobem. Vyučující se projeví jako dobré organizátorky, individuálně zohledňovaly potřeby jednotlivců a dokázaly žáky nadchnout pro práci. V některých případech nebylo naplnění úkolů plně využito a dotaženo. V procesu byly aplikovány různé metody, které vedly vesměs k aktivnímu zapojení většiny žáků v přiměřeném tempu, s možností relaxace. Ve dvou třídách se vyskytlo častější chybování vyučující, někdy zůstala i neopravena výslovnost žáků.

Žáci byli v průběhu hodin soustavně motivováni, což podpořilo jejich zájem o výuku. Ve většině činností uplatňovali své teoretické znalosti v praxi.

Dodržování stanovených pravidel komunikace mezi učitelkami a žáky i mezi žáky navzájem podpořilo kvalitu vzájemných vztahů a příznivé tvůrčí klima. Žáci dostali prostor pro svůj osobnostní i sociální rozvoj, upevňovala se jejich sebedůvěra a vzájemný respekt. Vyučující dbaly na rozvoj komunikativních dovedností.

Učitelky hodnotily žáky především slovně v průběhu hodin, adresně se zohledněním jejich individuálních dispozic, hodnotily je i známkami, a to vždy s odůvodněním. Vzájemné

hodnocení žáků nebo sebehodnocení se neuplatnilo.

Průběh a výsledky vzdělávání v anglickém jazyce na prvním stupni byly velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v anglickém jazyce na druhém stupni

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání vychází z hospitací ve všech dělených hodinách angličtiny paralelních tříd u všech vyučujících tohoto jazyka. Stanovené výukové cíle vyučující volili přiměřeně vzhledem k aktuálním podmínkám ve třídách, zohledňovali individuální dispozice a vzdělávací potřeby jednotlivých žáků. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata, kontinuita výuky byla zajištěna.

Sledovaná výuka probíhala v kmenových, klasicky uspořádaných třídách, v jednom případě v jazykové učebně s množstvím výukových tabulí na stěnách, ale bez dalšího technického vybavení. Žáci průběžně pracovali s učebnicemi, pracovními sešity a namnoženými pracovními listy. Vyučující si do tříd pravidelně přinášeli magnetofon s nahrávkami textů rodilých mluvčích nebo písněmi různých interpretů. Jiná didaktická technika nebyla využívána.

Zhlédnuté hodiny byly charakteristické pečlivou přípravou a promyšlenou organizací, dobrým metodickým vedením při práci s textem nebo při poslechu. Vyučující převážně uplatňovali frontální způsob výuky s účinným střídáním činností a diferenciací učiva. Místy se uplatnila také funkční skupinová práce. Instrukce a pokyny k činnostem podávali učitelé především v angličtině. Na základě vědomostí, zkušeností a schopností žáků vyvozovali základní vztahy a souvislosti týkající se probíraného učiva. Žáci řešili problémové úkoly, a při odůvodňování prokazovali dobré znalosti. Ve všech hospitovaných hodinách byl zřejmý individuální přístup k žákům. Členění hodin odpovídalo psychohygienickým zásadám, tempo výuky bylo přizpůsobováno individuálním potřebám žáků a aktuálním podmínkám v jednotlivých třídách.

Vstupní i průběžná motivace vycházely z reálné situace, organizace výuky a volby vyučovacích metod. Žáci byli motivováni zejména pochvalou a oceněním výsledků práce, částečně zařazováním soutěží a her, využíváním mezipředmětových vztahů a příkladů z praxe. Většina žáků projevovala o probíhající výuce zájem. Používané metody ke zvládnutí jazykových struktur a slovní zásoby umožňovaly komunikaci a zdokonalování řečových dovedností. Žáci dostali prostor i k vyjádření vlastních názorů a jejich obhájení.

Zhlédnuté hodiny charakterizovalo příjemné pracovní klima, vstřícný způsob komunikace se žáky založený na vzájemné důvěře a pozitivních vztazích, klid a nestresující atmosféra. Žáci se chovali slušně a ukázněně.

Převládalo průběžné pozitivní a adekvátní hodnocení žáků vyučujícími, kteří oceňovali jejich zájem, snahu a pokrok. Méně časté bylo zaznamenávání klasifikace do žákovských knížek. Celkové zhodnocení a shrnutí v závěru hodin nebylo uplatněno v plné míře.

Průběh a výsledky vzdělávání v anglickém jazyce byly velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce na prvním a druhém stupni

Inspekce sledovala výuku v pěti hodinách předmětu na prvním stupni a šesti hodinách na druhém stupni u sedmi odborně kvalifikovaných vyučujících.

Učivo osnov vzdělávacího programu rozpracovali vyučující do tematických plánů, jejichž aktualizaci sleduje předmětová komise. Reálná výuka byla v souladu s obecnými cíli a vzdělávacími zásadami. Konkrétní cíle hodin naplánovali vyučující vzhledem k aktuálnímu stavu třídy, individuální vzdělávací potřeby žáků byly výrazněji zohledňovány pouze na

prvním stupni. Výuka navazovala na dříve probírané učivo, pečlivé plánování hodin se odrazilo v materiální podpoře výuky, organizaci činností, výběru forem a metod práce. Vzdělávací cíle se ve sledované výuce podařilo splnit.

Výuka na prvním stupni se konala v esteticky podnětném prostředí se spoustou dostupných materiálů k vyučovanému předmětu. Výzdoba tříd druhého stupně nebyla k předmětu zaměřena, většinu pomůcek i didaktickou techniku si museli vyučující přenášet ze sborovny nebo kabinetu. Využití pomůcek ve všech třídách bylo funkční, podpořilo motivaci a názor. Pouze ve třech hodinách mluvnice proběhla výuka s minimální materiální podporou.

Racionální organizace činností se kladně odrazila v přiměřeném pracovním tempu a využití možností zařazovat relaxační chvíle, didaktické hry a soutěže. Psychohygienu výuky byla zpravidla zachována. Ve většině hodin učitelé volili takové formy a metody práce, které žáky aktivizovaly (skupinová práce, zajímavá formulace problémových úkolů, různý stupeň obtížnosti úkolů podle schopností i osobního tempa žáků, možnost výběru činnosti). Jednotvárná byla hodina zaměřená na opakování mluvnického učiva. Důsledná práce s chybou a společná kontrola splněných úkolů a velmi časté průběžné hodnocení poskytovalo žákům potřebnou zpětnou vazbu.

Učivo, uplatněné metody i osobní vztah učitelů k vyučovanému předmětu ovlivnily příznivě motivační prostředí hodin. Poznávací potřeby žáků utvrzovali někteří vyučující poukazem na propojení probíraného učiva s reálným životem a praxí.

Výuka probíhala vesměs v příznivé pracovní atmosféře, většina učitelů se snažila o citlivý přístup k žákům. Jejich verbální komunikace byla příkladná, pro žáky se stala vzorem. Prostor pro rozvoj komunikativních dovedností žáků byl vyučujícími poskytnut, žáci byli až na výjimky podněcováni ke sdělování názorů a diskusi, v mnoha případech daného prostoru využili. Na prvním stupni byli žáci v komunikaci a aktivitě výrazně spontánnější.

Klasifikace probíhá pravidelně, známky z individuálního zkoušení byly žákům zdůvodněny, v jednom případě vyučující taktně zkombinovala klasifikaci s hodnocením. Shrnutí učiva a zhodnocení práce žáků se vyskytlo pouze ojediněle. Hodiny končily většinou zadáním domácího úkolu, přesunutím práce do příští hodiny a zvoněním.

Výsledky vzdělávání v českém jazyce byly hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání ve společenskovedních předmětech

Výuka byla sledována u pěti vyučujících, kteří vyučovali občanskou výchovu, rodinnou výchovu a dějepis. Hodiny probíhaly po věcné i odborné stránce správně. Cíle vyučovacích hodin byly stanoveny vhodným a přiměřeným způsobem odpovídajícím věku žáků i obecným cílům daných předmětů. Učivo kontinuálně navazovalo na předchozí probranou látku.

Výuka probíhala v kmenových učebnách vybavených standardním školním nábytkem. Při výuce, zejména v hodinách dějepisu, byly používány účelně zvolené učební pomůcky.

Učitelé volili vhodné metody zprostředkování učiva. Výběr vyučovacích metod vycházel z tradičního pojetí, odpovídal probíraným tématům a zaměření jednotlivých předmětů. Frontální výuka byla vhodně doplňovaná řízenými rozhovory, řešením problémových situací, referáty a v jedné hodině také prvky dramatické výchovy. V hodinách občanské výchovy a rodinné výchovy učitelé podněcovali vzájemnou komunikaci žáků a využívali jejich životních zkušeností. Dějepisné učivo bylo zpřístupňováno s důrazem na kontext historických událostí. Relaxační prvky výuky byly zajištěny střídáním činností. Zásady psychohygieny nebyly v převážné většině hodin žádným způsobem narušeny. Tempo výuky odpovídalo věku žáků i druhu probíraného učiva.

Cílené motivační působení pedagogů bylo zaznamenáno ve většině vyučovacích jednotek. Vyučující se podíleli na vytváření pozitivního klimatu tříd a žáci jejich působení přijímali. Projevovali se aktivně, ve většině hodin intenzivně komunikovali s vyučujícími a dokázali prezentovat vlastní názory. Zároveň byli mnohdy nenásilně formováni k tolerantním postojům. Žáci respektovali domluvená pravidla chování.

Hodnocení probíhalo průběžně a zohledňovalo individuální specifika jednotlivých žáků. V několika navštívených hodinách se neobjevilo výraznější závěrečné hodnocení. Shrnutí učiva chybělo ve většině navštívených hodin.

Výuku společenskovědních předmětů ČŠI hodnotila jako velmi dobrou.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice

Česká školní inspekce navštívila deset hodin u sedmi vyučujících na prvním i druhém stupni základní školy.

Všichni učitelé byli na výuku dobře připraveni, stanovené cíle odpovídaly vzdělávacím potřebám žáků. Vyučující je na začátku hodiny seznámili s jejím průběhem, většinou se jim podařilo na konci hodiny provést stručné shrnutí probraného učiva nebo hodinu krátce zhodnotit. Probírané učivo bylo v souladu s učebními osnovami a navazovalo na předcházející témata.

Sledované hodiny se uskutečnily v kmenových učebnách jednotlivých tříd vybavených novým i starším školním nábytkem. Prostředí bylo čisté a upravené, ve třídách prvního stupně byly okamžitě k dispozici audiovizuální pomůcky i počítače. Nic z toho však nebylo v žádné ze zhlédnutých hodinách použito. Vyučující na prvním stupni pracovali s rozmanitými pomůckami a pečlivě připravenou tabulí, na druhém stupni převažovala práce s křídou u tabule. Ve všech třídách žáci často pracovali s učebnicemi.

Většina hodin byla realizována efektivní frontální formou. Ve dvou případech se jednalo o skupinovou práci, která byla velmi zdařilá v devátém ročníku, kde jsou na ni žáci zvyklí - dostávali možnost hledat, objevovat, používat své postupy a také toho využívali. Používané vyučovací metody se jevily jako účinné, výuka probíhala věcně i odborně správně. Její tempo bylo přiměřené se střídáním intenzity, relaxace byla realizována formou různorodých činností. Ve třídách se větralo.

Zejména na prvním stupni žáci projevovali velkou aktivitu, pracovali se zájmem, snažili se ukázat, že probírané látky rozumějí. Vyučující je vhodně motivovali známkami, pochvalou, soutěžemi a rozmanitými formami práce. Žáci ve všech hodinách sledovali výuku, byli pozorní a respektovali vyučující jako osobnosti.

Stanovená pravidla komunikace byla bez problémů dodržována zejména díky hezkému jednání vyučujících, kteří se projevovali jako dobří organizátoři výuky. Většina dbala na úpravu zápisů v sešitech. Ke správným návykům vedli žáky i v případě psaní zápisů na tabuli.

Pro hodnocení klasifikačního období je k dispozici větší množství známek. V průběhu hodin vyučující žáky za dobrou práci chválili. V žádné třídě nebylo zaznamenáno využití hodnocení nebo sebehodnocení žáků, tyto způsoby zřejmě nejsou ve škole vžitě.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice byly hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v informatice

Předmět byl sledován ve čtyřech hodinách u dvou vyučujících v pátém, šestém a devátém ročníku. Velmi rozdílný byl způsob výuky, ve kterém se výrazně projevoval rozdíl v odborné kvalifikaci obou učitelů.

Vyučující, který je také správcem počítačové sítě i počítačové učebny, nemá odpovídající metodické a didaktické znalosti, nespĺňuje podmínky odborné kvalifikace. K jeho odborným znalostem nemá ČŠI žádné výhrady, ale jím použité metody a formy práce byly pro žáky základní školy nevhodné a neefektivní. Druhý vyučující žáky na začátku hodiny seznámil s jejím obsahem, během obou hodin v pátém ročníku byl s nimi v neustálém kontaktu a aktivizoval je.

Učebna výpočetní techniky je prostorná s patnácti žákovskými a jedním učitelským počítačem spojenými do samostatné sítě s připojením na internet. Starší lavice a novější židle provozu v učebně vyhovují. Prostředí učebny není podnětné (skladuje se zde nepoužívaný hardware a nepotřebné krabice), chybí názorné informace o výpočetní technice. Vyučující používali dataprojektor připojený k učitelskému počítači a mohli tak názorně ukázat všechny informace i způsoby práce. Žáci si dobrovolně vedou sešity, zápisy v nich mají různou úroveň. Učebnice, které obsahují nejen látku probíranou v základní škole, nebyly v navštívených hodinách použity. Některé další informace dostávají žáci na namnožených materiálech, se kterými dále pracují.

Oba vyučující se velmi lišili způsobem výuky i přístupem k žákům. K věcné a odborné správnosti výuky nemá ČŠI připomínky. Velmi vážné námitky se týkají způsobu výuky, kdy je žákům předkládáno formou prezentačního programu a monologu učitele obrovské množství pojmů a jsou používány termíny, kterým žáci vůbec nerozuměli.

Aktivita i zájem žáků o výuku byly hodně rozdílné. Pro ty, kteří byli s řešením společně zadané úlohy hotovi dříve, měl jeden z vyučujících připravenou další práci.

Nevyskytl se problém v dodržování pravidel slušného chování a komunikace mezi učitelem a žáky ani mezi žáky navzájem. V hospitované hodině v devátém ročníku se však vůbec nedalo mluvit o dialogu, celá hodina byla pouze monologem. Překvapila skutečnost, že žáci byli po celou dobu velmi hodní, i když si někteří snažili nezáživný výklad zpestřit prací s internetem.

Nepodařilo se zjistit, jakým způsobem vyučující hodnotí. Při práci s počítačem chválil žáky za dosahované výsledky průběžně pouze jeden učitel.

Průběh a výsledky vzdělávání v informatice byly hodnoceny celkově jako dobré, dvě hodiny pouze jako vyhovující.

Průběh a výsledky vzdělávání v tělesné výchově

Předmět byl sledován ve čtyřech hodinách u čtyř vyučujících ve všech ročnících druhého stupně.

Stanovené cíle výuky byly přiměřené věku i možností žáků. Všechny navštívené hodiny byly dobře připravené i realizované, vyučující vždy na začátku žáky seznámili s jejím průběhem. Hodiny měly klasickou stavbu – rozcvičení, hlavní část, hra nebo soutěž a zklidnění, výuka byla promyšlená a pestrá se střídáním různých činností i tempa.

Podmínky pro tělesnou výchovu i vybavení náradím a náčiním jsou velmi dobré. Škola má k dispozici i několik blízkých sportovišť (sokolovna, bazén, městský stadion). V převážné části sledovaných hodin byli zaměstnáváni všichni žáci. Projevovala se promyšlená práce vyučujících, čas byl využit maximálně, efektivita vlastního cvičení byla vysoká.

Aktivita a zájem žáků o pohyb byly přirozené, týmová spolupráce se výrazně projevila v případě míčových her. Všichni žáci cvičili ve vhodném oděvu i obuvi.

Výuka probíhala v příjemné sportovní atmosféře, vyučující byli respektováni jako dobří organizátoři, poskytovali žákům jednoznačné informace, demonstrovali cvičení a opravovali

jejich chyby.

V hodnocení převládá především ocenění snahy a přístupu žáků k předmětu nad výkonovými normami. V průběhu výuky byli žáci opakovaně za dobrou činnost chváleni.

Průběh a výsledky vzdělávání v tělesné výchově byly hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Vyhodnocování výsledků vzdělávání zajišťuje škole pro 5. ročníky externí instituce svými komerčními testy. Letos se žáci IX. tříd zúčastnili projektu „Hodnocení výsledků vzdělávání žáků devátých tříd 2005“ organizovaného Centrem pro zjišťování výsledků vzdělávání (CERMAT). Vyučující porovnávají výsledky kontrolních prací paralelních tříd.

Škola si stanovila ukazatele kvality spočívající ve vyhodnocování účasti a úspěšnosti žáků v soutěžích a olympiádách a při přijímacích zkouškách na střední školy. Výsledky byly popsány ve „Výroční zprávě za školní rok 2003/2004“. Neprospívající žáky a příčiny neprospěchu projednává pedagogická rada.

Popis evaluačních nástrojů a analýzu výsledků vzdělávání škola zatím nezpracovává, a proto nelze potvrdit existenci vazby na obsah a cíle vzdělávání či na používané metody. Hlavním důvodem je krátká působnost ředitele ve funkci.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh veškeré sledované výuky byl hodnocen jako velmi dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Během inspekce byly provedeny dvě tematicky zaměřené inspekce. První s názvem „Sledování a hodnocení prevence sociálněpatologických jevů“ prokázala, že škola vypracovala kvalitní preventivní program, do aktivit prevence jsou zapojeni i ostatní pracovníci školy, volí se i vhodné formy spolupráce s rodiči. Vztahy mezi učiteli, učiteli a žáky i mezi žáky navzájem jsou dobré. Negativní jevy se řeší bez odkladů, vhodným způsobem, závažnost ani četnost negativních jevů se nezvyšuje.

Druhá s názvem „Vzdělávání žáků s vývojovými poruchami učení“ přinesla zjištění, že je ve škole vzděláváno 25 žáků s vývojovými poruchami učení, kteří jsou uvedeni ve výkazech jako integrovaní. Žáci jsou zařazeni v běžných třídách na prvním i druhém stupni. Pouze dvě učitelky prvního stupně mají vystudovaný kurz pro dyslektické asistenty. Nikdo z ostatních pedagogů neabsolvoval vzdělávání v oblasti speciální pedagogiky.

Pro žáky s vývojovými poruchami učení je k dispozici řada vhodných kompenzačních a didaktických pomůcek. Materiálně-technické podmínky navštívené školy umožňují poskytnout žákům příslušnou speciální pedagogickou péči.

Individuální vzdělávací programy jsou zpracovávány na základě kvalitních podkladů z pedagogicko-psychologické poradny. Přímo ve škole působí na část úvazku pracovnice poradenského zařízení provádějící rovněž diagnostiku žáků školy. Školou zpracované programy většinou neodpovídají doporučené rámcové struktuře dle směrnice MŠMT čj.: 13 710/2001-24 ze dne 6. června 2002 a jsou zpracovány pouze formálně.

Z jednotlivých hospitací vyplynulo, že učitelé převážně zohledňují specifické vzdělávací potřeby integrovaných žáků. Na prvním stupni je žákům s vývojovými poruchami učení poskytována speciální pedagogická péče pro dvě skupiny žáků v rozsahu jedné vyučovací

hodiny.

Celkové vyhodnocení výsledků tematických inspekcí bude zapracováno do celostátní zprávy, která bude zveřejněna na internetu.

Do běžné výuky včlenila škola projektové dny a projektový týden pro žáky 2. stupně. Žáci IX. tříd se připravují na veřejnou prezentaci své absolventské práce. Obory a témata již byly zveřejněny a žáci si je mohli předem vybrat.

Třída III. A uplatňuje ve výuce daltonské prvky v tzv. daltonských blocích organizovaných v jednom dnu jedenkrát za čtrnáct dní. Způsob výuky i její organizace ovlivňují systematicky rozvoj klíčových kompetencí žáka.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina základní školy vydaná Zastupitelstvem města Jilemnice bez čísla jednacího ze dne 30. června 2001 s účinností od 1. července 2001
2. Rozhodnutí MŠMT, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 23 708/2002-21 ze dne 24. července 2002 s účinností od 1. července 2001
3. Protokol o provedení změny čj. sine/2004-21 ze dne 6. září 2004
4. Personální dokumentace – doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků, u nichž proběhly hospitace včetně ředitele školy
5. Třídni knihy všech hospitovaných tříd ve školním roce 2004/2005
6. Třídni výkazy vybraných tříd ve školním roce 2004/2005
7. Katalogové listy žáků vybraných tříd ve školním roce 2004/2005
8. Individuální vzdělávací programy integrovaných žáků
9. „Plán výchovného poradenství – 2004/2005“, nedatováno
10. Osobní dokumentace žáků školy vedená ve školním roce 2004/2005
11. Analýza školy (nástroj pro vnitřní evaluaci školy a tvorbu koncepce školy) ze dne 22. října 2004
12. Organizační a provozní řád bez čj. ze dne 1. ledna 2005, příloha č. 1 – seznam ostatní dokumentace a směrnic školy, příloha č. 2 - organizační schéma
13. Záznamy z jednání s rodiči
14. Program prevence šikany a Příloha (Prevence šikany ve vyučovacím procesu)
15. Minimální plán protidrogové prevence pro rok 2004 - 2005
16. Metodický pokyn pro prevenci záškoláctví
17. Vyhodnocení dotazníků na téma: volný čas, klima třídy, šikana ve školním roce 2004/05
18. „Řád školy“ čj. 240/02 ze dne 28. srpna 2000, poslední úprava ze dne 20. června 2003 byla projednána pedagogickou radou dne 19. června 2003
19. „Řád počítačové učebny a tělocvičny“ ze dne 1. září 2004
20. Učební plán školy platný pro školní rok 2004/2005 s názvem „Národní škola – vzdělávací program na celou povinnou školní docházku“
21. Zápisy z jednání pedagogické rady – klasifikační, provozní porady, mimořádná PR (23. června 2004)

22. Zápisy z jednání předmětové komise českého, anglického jazyka a matematiky ve školním roce 2004/2005
23. Zápisy z jednání metodického sdružení prvního stupně ve školním roce 2004/2005
24. Tematické plány hospitovaných předmětů, školní rok 2004/2005
25. Výroční zpráva za školní rok 2003/2004
26. Rozvrh dozorů ve školním roce 2004/2005
27. Rozvrh hodin a přestávek pro školní rok 2004/2005
28. Kniha úrazů
29. Dotazníky k TZI pro žáky 5. a 9. ročníků
30. Časově tematické plány učitelů hospitovaných předmětů na školní rok 2004/2005, nedatováno
31. Náhodně vybrané sešity a žákovské knížky žáků v navštívených hodinách ve školním roce 2004/2005
32. Inspekční zpráva čj. 085 65/99 - 5023 ze dne 6. – 8. října 1999

ZÁVĚR

Výuku zajišťuje převážně odborně kvalifikovaný a stabilizovaný pedagogický sbor. Organizační struktura je propracovaná a funkční, rezervy jsou v kontrolní a hospitační činnosti vedení školy, a proto byla oblast personálních podmínek hodnocena jako průměrná.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání v hlavní budově základní školy jsou ovlivněny jejím stářím a dispozičním řešením. Prostorové, estetické a psychohygienické podmínky výuky na odloučeném pracovišti jsou na vyšší úrovni kromě učebny III. A a malé tělocvičny. Pomůcky a didaktická technika jsou sice starší, jejich použití však přispělo ke zkvalitnění a efektivitě sledované výuky. Vybavení školy výpočetní technikou je kvalitní.

Povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání. Ve škole se k datu inspekce vyučovalo podle platných učebních dokumentů, učební osnovy všech sledovaných předmětů byly plněny. Škola nedodrhuje učební plány, což se negativně dotklo některých ostatních předmětů.

Průběh a výsledky vzdělávání hodnotila ČŠI jako velmi dobré. Frontální způsob vedení výuky byl efektivní, vyučující aplikovali i vyučovací metody a formy práce rozvíjející kompetence žáků. Strukturu hodin učitelé pečlivě promýšleli, jimi stanovené vzdělávací cíle odpovídaly až na drobné výjimky věku a schopnostem žáků. Vzdělávání probíhalo ve velmi příznivé a partnerské atmosféře. Učivo prezentovali vyučující věcně správně a v přiměřeném tempu.

Od minulé inspekce zaměřené na činnost základní školy nedošlo k výrazným změnám v oblasti personální (kromě osoby ředitele školy) a materiálně-technické. Silnou stránkou organizace je i nadále vysoká odborná kvalifikovanost pedagogického sboru.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Helena Čeřovská	v. r.
Člen týmu	PhDr. Milan Adamec	v. r.
Členka týmu	Mgr. Věra Hessová	v. r.
Člen týmu	Ing. Pavel Procházka	v. r.

V Liberci dne 30. května 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát – pracoviště, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec 1. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 8. června 2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu.

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Oldřich Kuřík, ředitel školy	v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Město Jilemnice, Masarykovo nám. 82, 514 01 Jilemnice	2005-06-24	h4-1229/05-5181

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.